

सम्पादकीय

एनसेलवारे त्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालको वर्तम्य - एक स्वागतयोग्य निर्णय

एनसेलको नेपालमा लामो बदनामी इतिहास छ। यसले नेपाल सरकारलाई बुझाउन पर्ने ७२ अर्व रुपियाँ कर्छली गरेको विषयमा सर्वोच्चमा परेको मुद्दा आजसम्म फैसला भएको छैन। अहिले यसको एजियाटा सम्पूर्ण एनसेलमा रहेको आफ्नो पुरै ८० प्रतिशत सेयर बेलायत स्थित स्पेक्टालाइट कम्पनीलाई जम्मा रु ६ अर्वमा विक्री गरेको भन्ने समाचार बाहिर आएका छन्। समाचार अनुसार २०१६मा रु १ खर्ब ४३ अर्वमा खरिद गरेको र वर्षेनी ४० अर्वदेखि ६० अर्व रुपियाँसम्म आम्दानी गर्दै आएको एनसेलको प्रमुख सेयर होल्डर एजियाटाले आफ्नो सम्पूर्ण सेयर जम्मा रु ६ अर्वमा बेचेको भन्ने मिडियामा प्रकाशित समाचारले मात्र पनि यस कारोबारमा गम्भीर आर्थिक चलाखेल रहेको कुरा पुष्टि हुन्छ।

सम्भौताअनुसार करिब २ खर्बभन्दा बढी कूल सम्पति रहेको पुरै एनसेल कम्पनी आगामी ६ वर्षभित्र नेपाल सरकारको स्वामित्वमा आउने निश्चित भएको स्थितिमा सेयर विक्रिको सूचना प्रकाशित हुनु र सत्ताधारी पार्टीहरू मौन रहनुले यस प्रकरणमा मुख्यतः नेपाल सरकार र शासक वर्गका नेताहरूको समेत मिलेमतो रहेको कुरा स्पष्ट छ।

यो स्थितिमा सेयर विक्रिको सूचना प्रकाशित हुनु र सत्ताधारी पार्टीहरू मौन रहनुले यस प्रकरणमा मुख्यतः नेपाल सरकार र शासक वर्गका नेताहरूको समेत मिलेमतो रहेको कुरा स्पष्ट छ।

यस्तो व्यक्तिगत तथा गुटगत आर्थिक लाभका निमित्त सरकार र राजनीतिक पार्टीका नेताहरूले गरेको यस प्रकारको गम्भीर राष्ट्रघाती तथा जनघाती कामको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालब्दारा कडा विरोध गर्दै प्रेस-विज्ञप्ति प्रकाशित गरेको छ।

वक्तव्यमा नेपाल टेलिकमले भन्दा महजोमा सेवा बेचेर नेपाली जनतालाई लुट्ने, सरकारलाई राजस्व नर्तिने र आम्दानी जति सबै विदेश लगेर देशलाई टाटप्लटाउने एनसेल कुनै अर्थमा पनि नेपालको राष्ट्रिय हितमा छैन भन्दै यसको दर्ता खारेज गरी यसको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण सम्पति राष्ट्रियकरण गर्न नेपाल सरकारसँग जोडार भाग गरिएको छ। साथै, यसका लागि नेपाल सरकारमाथि दवाव दिन नेपालका सम्पूर्ण देशभक्त, जनवादी क्रान्तिकारी एवम् वामपन्थी पार्टी, समूह तथा व्यक्तित्वहरूलाई हार्दिक आह्वान गरिएको छ।

यसरी नेपाली जनतालाई लुट्ने, सरकारलाई राजस्व नर्तिने र आम्दानी जति सबै विदेश लगेर देशलाई टाटप्लटाउने एनसेल कुनै अर्थमा पनि नेपालको राष्ट्रिय हितमा छैन भन्दै यसको दर्ता खारेज गरी यसको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण सम्पति राष्ट्रियकरण गर्न नेपाल सरकारसँग जोडार भाग गर्दै जुन प्रेस-विज्ञप्ति प्रकाशित गरिएको छ। साथै, यसका लागि नेपाल सरकारमाथि दवाव दिन नेपालका सम्पूर्ण देशभक्त, जनवादी क्रान्तिकारी एवम् वामपन्थी पार्टी, समूह तथा व्यक्तित्वहरूलाई हार्दिक आह्वान गरिएको छ।

तै पनि देश र जनताको हितमा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालब्दारा एनसेलका विरुद्ध कडा कदम चाल्न र आवश्यक परे यसको दर्ता खारेज गरी यसको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण सम्पति राष्ट्रियकरण गर्न नेपाल सरकारसँग जोडार भाग गर्दै जुन प्रेस-विज्ञप्ति प्रकाशित गरिएको छ त्यो स्वागतयोग्य छ।

तै पनि देश र जनताको हितमा क्रान्तिकारी

समाजवादी मोर्चाको दृष्टिरूप प्रकाश र प्रकाशित भएको सन्दर्भ

● डा. केशव देवकोटा ●

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष नेतृत्वको सरकार भएपनि पूर्व माओवादीका बिभिन्न सम्पूर्णाधिको दमन कायमै छ।

सरकारको नेतृत्वमा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल हुनुहुन्छ। तर सरकारका नीति तथा कार्यक्रम र कामकाराहीहरूले नेपाली कांग्रेसकै शासनको फलको दिएका छन्। हुन त कतिपय सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमार्फत पुष्टकमल दाहालले माओवादी केन्द्र र नेपाली कांग्रेसभेनका उस्तै पार्टी हुनभन्ने साथित गराउने प्रयास पनि गर्नुभएको देखिन्छ।

०७९ मसिर चारको निर्वाचनमा दाहालले नेकांको ब्यानरमा माओवादी केन्द्रका नेता तथा कार्यकर्तालाई नेकांको चुनाव चिन्हमत भएको नामांगनार्थ आह्वान गरेका अनेक सन्दर्भहरू सचिवत्र क्यामेरामा कैद छन्।

दोहोरो चरित्र भएको ब्यक्ति नेता भएपनि नापार्टी अगाडि बढ्छ, न देश र राजनीतिभन्ने यो ताजा र सटिक उदाहारण हो। हालै माओवादी केन्द्रसँगै समाजवादी मोर्चामा रहेको र सो पार्टीसँग पार्टी एकताको प्रक्रियामासमेत रहेको भनिएको नेत्रिक्रम चन्द नेतृत्वको नेकपाका शीर्ष नेताहरू विरुद्ध जसरी कतिपय

जिल्लाहरूमा श्रृंखलाबद्दरूपमा प्रकात पूर्जी जारी गरियो, कतिपय जिल्लामा पुराना माओवादी नेता तथा कार्यकर्तालाई आपाराधिक समूह ठहराई राष्ट्रिय लगाउने निर्णय गरेको थियो।

गृहमन्त्री रामबहादुर थापाले त्यातिबेला देखिन्छ।

त्यातिबेला देखिन्छ। त्यातिबेला देखिन्छ।

तीन पटक देशको कार्यकारी प्रमुख हुनुभएका पुष्टकम

रुकुम हत्याकाण्ड वडाअध्यक्ष मल्लसहित २४ जनालाई जन्मकैदको फैसला

काठमाडौं। जिल्ला अदालत रुकुमका न्यायाधीश खड्गबहाहुरु केसीको इजलासले एकजना वडाअध्यक्षसहित २४ जनालाई जन्मकैदको सजाय सुनाएको छ।

रुकुमपरिचयमको चौरजहारी नगरपालिका-८, सोती गाउँमा गैरदलित प्रेमिका भगाउन खोज्दा नवराज विकसहित ६ जनाको हत्या भएको मुद्दाको फैसला भएको हो।

भारतका पूर्व प्रधानन्यायाधीश रज्जन गोगोईले भनेको छ- हल्ला गर्ने प्रेस र विवेक प्रयोग गर्ने न्यायाधीश लोकतन्त्रका अनित्म धेराका रक्षक हुन्। जातीय धृणा र विभेदका जग्मा जाजरकोटका नवराज विक सहितका युवाको हत्या भएको घटनाको वास्तविकता सार्वजनिक गर्न 'होहल्ला' गरिएस्थै।

अनि अनुसन्धान, अधियोजनपछि परिस्थिति र प्रमाणको मूल्याङ्कन गरेर १८ महिनापछि मंगलबार रुकुमपरिचयम जिल्ला अदालतले विकेकसम्मत निर्णय गयो।

नेतान्याहुलाई अन्तर्राष्ट्रीय फौजदारी अदालतमा मुद्दा दायर गर्नुपर्छ : टर्कीका राष्ट्रपति रेसेप ताइप इरडोगन

काठमाडौं। टर्कीका राष्ट्रपति रेसेप ताइप इरडोगनले इजरायलका प्रधानमन्त्री बेज़जामिन नेतान्याहुलाई अन्तर्राष्ट्रीय फौजदारी अदालतमा मुद्दा दायर गर्नुपर्ने कुरा बताएका छन्।

उनले गाजामा गरेको जातीय नरसंहारको अभियोगमा उनी सहित उनका सहयोगीहरु साथै उनको पक्षमा काम गरिरहेका राजनीतिज्ञहरुलाई अन्तर्राष्ट्रीय फौजदारी अदालतमा मुद्दा दायर गर्नुपर्ने बताएको रस्सको समाचार संस्था तासले जनाएको छ।

प्रीस भ्रमण सकेर फर्के लगते पत्रकारहरूसंग कुरा गर्दै राष्ट्रपति इरडोगनले सो कुरा बताएका हुन्। नेतान्याहुलाई गाजा क्षेत्रको हत्यारा भएको बताउँदै उनी लगायत उनका सहयोगीहरुले सजाय पाउनुपर्ने कुरामा जोड दिएका छन्।

अन्तर्राष्ट्रीय अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वकिलहरूको तयारी भइरहेको समेत बताएको समाचारमा उल्लेख छ।

राजनीतिक...

पनि एकआपसमा मनमुटाव पैदा गर्ने अवस्थामा पुऱ्याउने गर्छ। त्यसमा आन्दोलनको एजेन्डा पश्चात्यामी भयो भने त्यसले समस्त देशलाई निराशा, अन्योल र अविश्वासको कुहारोभित्र घुसाइदिने गर्छ।

देशको वर्तमान प्रतिक्रियावादी राजनीतिक व्यवस्था, संसदवादी प्रणाली, दलाल पुँजीवादी उत्पादन सम्बन्ध र त्यसले पैदा गरेको समग्र राजनीतिक अस्थिरताका कारण जनताले अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्न सकेन। गणतन्त्रभित्र चलेको दलाल पुँजीवादले जनतालाई हिटलरको ग्याँस च्याम्बरमा हालेजस्टे उक्सुमुक्सु पारिरहेको छ। यो व्यवस्थाले जनजीविकाका क्षेत्रमा केही वितरण गरेको छ भने त्यो हो- निराशा, अस्थिरता, कुण्ठा, गरिबी, लुटपाट, असुरक्षा, दमन, तस्करी, नातावाद, कृपावाद, भ्रष्टाचार, कालोबजारी, महाँी, सिन्डिकेट, कर्टेल, एकाधिकार, बिखण्डन, विसर्जन। यो व्यवस्थाले राष्ट्रियताका क्षेत्रमा केही दिएको छ भने त्यो हो- सम्पूर्ण क्षेत्रमा राष्ट्राधार। यो व्यवस्थाले जनतन्त्रको स्थानमा केही दिएको छ भने त्यो हो- जनताको प्रतिनिधिका नाममा चुनिएका मानिसहरूको आर्थिक अराजकता।

जनजीविका यीत भयावह छ, देशको समस्त मनोविज्ञान विदेशकोन्दित छ। आफ्ओ देशप्रति सम्पूर्ण क्षेत्रमा निराशा छ। औद्योगिक अधार नहुनको कारण सेवा क्षेत्र निरस, निष्प्रावाही, पीडावायी छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चारजनना मानिसका आधारभूत वस्तुहरुलाई व्यापारिकरण गरिएको छ। होके माध्यमिक स्कुलका बालबालिकादेखि युवक्युवतीहरु होके दिन विदेश पलायन हुने मनोविज्ञानले ग्रसित बनेका हुन्छन्। त्यस्तै राष्ट्रियताका सन्तर्भमा स्वदेशी पुँजीको विकास गर्नेभन्दा विदेशी पुँजीमार्फत देशको सार्वभौमिकता सुन्नपे हरकतहरू भैहेका छन्। त्यसको पछिल्लो कदम एमसीसी, एसपीपीमार्फत अमेरिकी सेना नेपाल भिर्चायन गरिएका हरकतहरू हुन्। राज्यले लगानी गरेर निर्माण गरी देशको आद्योगिकीकरण गर्नुपर्ने माथिल्लो कण्णली, परिचम सेती, अरुण तीन, माथिल्लो मर्याइदीलगायत नेपालका ढूला र रामा जल विहुत आयोजनाहरू विदेशी कम्पनीहरू र मूलतः भारतीय कम्पनीको हातमा दिइएको छ। एउटा नेपाली सिपाहीले नेपाल प्रहरीमा मोटामोटी ४० हजार प्रतिमहिना तलब लिने गर्छ छिमेकी भारतमा त्यही स्तरको प्रहरीले नेपाली सिपाहीको भन्दा ४ गुणा बढी तलब लिने गर्छ। उदाहरणका लागि नेपाली असर्वेत नेपाल प्रहरीमा मोटामोटी ४० हजार प्रतिमहिना तलब लिन्दै भारतको उही दर्जाको जम्दारले भारतीय रूपैयाँ १ लाख १७ हजार अथवा नेपाली रूपैयाँ १ लाख ८७ हजार बुझ्ने गर्छ। राज्यबाट जनताको स्वास्थ्यमा विमा, शिक्षामा निःशुल्क व्यवस्थापन, स्थानीय यातायातमा सुविधा, आवासको प्रत्याभूत हुन नसक्नुले देशका समस्त सर्वसाधारण जनता मात्र होइन, तल्लो

स्तरका कर्मचारीहरू, सेनाका सिपाहीहरू,

प्रहरीका जवानहरूसमेत प्रताडित छन्।

जनतन्त्रका नाममा हुने निर्वाचनहरूमा जनताको भोटको दुरुपयोग गर्दै दलाल पुँजीवादी व्यवस्थाका प्रतिनिधिहरू निर्वाचन गर्ने प्रणाली स्थिरपति गरिएको छ। नेपालको संसदीय प्रणाली र नोकरशाही दलाल पुँजीवादी व्यवस्थामा निर्वाचनमा भाग लिने कोही पनि व्यक्ति उमेदवार हाँदासम्म जनताको प्रतिनिधि हुन्छ किनकि उसले त्यात्नेजल जनताको स्वार्थका मुद्दाहरू बोलिहेको हुन्छ। जब त्यो निर्वाचित हुन पुछ तब ऊ दलाल पुँजीवादीहरूको प्रतिनिधि हुन पुछ किनकि उसले देशको सर्विधान, नियम, नामुनासार काम गर्नुपर्ने हुन्छ।

देशिभिन्न सामान उत्पादन गर्ने राष्ट्रिय उद्योगहरू बन्द गरिएपछि व्यापारयाटा एकतर्फी छ। चलेका उद्योगहरू पुँजी निर्माण गर्नेभन्दा पुँजी निर्यात गर्ने केन्द्रित छ। उत्पादन प्रणालीको दलाल पुँजीवादी जग हुनुको कारण सेवा क्षेत्र निष्प्रावाही बनेको छ। बैद्यकहरूको लुटपाट अत्यधिक बढेको छ। राष्ट्रियाधिकार आएको वैदेशिक क्रण राजनीतिज्ञ, व्यापारी, नोकरशाहीहरुलाई देशमा उपस्थिती हुने धूसखोरी र भ्रष्टाचारद्वारा बैद्यकमा जम्मा हुन पुछ र बैद्यकहरूमा करिब-करिब जनताबाट निश्चेपित रकमभन्दा जनतामाथि लगानी बढी हुने गरेको छ। बेलायतजस्तो देशमा त्यहाँका कुल बैद्यकहरूको पुँजी कुल गार्हस्थ उत्पादनभन्दा १००० प्रतिशत बढी छ। त्यसप्रकारको लुटपाटको दायरा विश्वभरका उत्पीडित देशहरू छन्। नेपाल पनि बैद्यकहरूको चरम उत्पीडनमा रहेको छ। बैद्यकहरूको व्यवहार सेवापरियको नाटकिभित्रको पुँजीवादी पात्र साइलकभन्दा रति फरक छैन।

पुँजीवादीहरूका लागि उत्पादनभन्दा प्रतिफल ढूलो हुने गरेको छ भने त्यो हो- निराशा, अस्थिरता, कुण्ठा, गरिबी, लुटपाट, असुरक्षा, दमन, तस्करी, नातावाद, कृपावाद, भ्रष्टाचार, कालोबजारी, महाँी, सिन्डिकेट, कर्टेल, एकाधिकार, बिखण्डन, विसर्जन। यो व्यवस्थाले राष्ट्रियताका क्षेत्रमा केही दिएको छ भने त्यो हो- सम्पूर्ण क्षेत्रमा राष्ट्राधार। यो व्यवस्थाले जनताको स्थानमा केही दिएको छ भने त्यो हो- जनताको प्रतिनिधिका नाममा चुनिएका मानिसहरूको आर्थिक अराजकता।

जनजीविका यीत भयावह छ, देशको समस्त मनोविज्ञान विदेशकोन्दित छ। आफ्ओ देशप्रति सम्पूर्ण क्षेत्रमा निराशा छ। औद्योगिक अधार नहुनको कारण सेवा क्षेत्र निरस, निष्प्रावाही, पीडावायी छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चारजनना मानिसका आधारभूत वस्तुहरुलाई व्यापारिकरण गरिएको छ। होके माध्यमिक स्कुलका बालबालिकादेखि युवक्युवतीहरु होके दिन विदेश पलायन हुने मनोविज्ञानले ग्रसित बनेका हुन्छन्। त्यस्तै राष्ट्रियताका सन्तर्भमा स्वदेशी पुँजीको विकास गर्नेभन्दा विदेशी पुँजीमार्फत देशको सार्वभौमिकता सुन्नपे हरकतहरू भैहेका छन्। त्यसको पछिल्लो कदम एमसीसी, एसपीपीमार्फत अमेरिकी सेना नेपाल भिर्चायन गरिएका हरकतहरू हुन्। राज्यले लगानी गरेर निर्माण गरी देशको आद्योगिकीकरण गर्नुपर्ने माथिल्लो कण्णली, परिचम सेती, अरुण तीन, माथिल्लो मर्याइदीलगायत नेपालका ढूला र रामा जल विहुत आयोजनाहरू विदेशी कम्पनीहरू र मूलतः भारतीय कम्पनीको हातमा दिइएको छ। एउटा नेपाली सिपाहीले नेपाल प्रहरीमा मोटामोटी ४० हजार प्रतिमहिना तलब लिने गर्छ छिमेकी भारतमा त्यही स्तरको प्रहरीले नेपाली सिपाहीको भन्दा ४ गुणा बढी तलब लिने गर्छ। उदाहरणका लागि नेपाली असर्वेत नेपाल प्रहरीमा मोटामोटी ४० हजार प्रतिमहिना तलब लिन्दै भारतको उही दर्जाको जम्दारले भारतीय रूपैयाँ १ लाख १७ हजार अथवा नेपाली रूपैयाँ १ लाख ८७ हजार बुझ्ने गर्छ। राज्यबाट जनताको स्वास्थ्यमा विमा, शिक्षामा निःशुल्क व्यवस्थापन, स्थानीय यातायातमा सुविधा, आवासको प्रत्याभूत हुन नसक्नुले देशका समस्त सर्वसाधारण जनता मात्र होइन, तल्लो

पुँजीवादीहरूका लागि उत्पादनभन्दा प्रतिफल ढूलो हुने गरेको छ भने त्यो हो- निराशा, अस्थिरता, कुण्ठा, गरिबी, लुटपाट, असुरक्षा, दमन, तस्करी, नातावाद, कृपावाद, भ्रष्टाचार, कालोबजारी, महाँी, सिन्डिकेट, कर्टेल, एकाधिकार, बिखण्डन, विसर्जन। यो व्यवस्थाले राष्ट्रियताका क्षेत्रमा केही दिएको छ भने त्यो हो- सम्पूर्ण क्षेत्रमा राष्ट्राधार। यो व्यवस्थाले जनताको स्थानमा केही दिएको छ भने त्यो हो- जनताको प्रतिनिधिका नाममा चुनिएका मानिसहरूको आर्थिक अराजकता।

नेपाल पहाडी भूभाग भएका कारण सबै चीजहरू महँगो पर्नु स्वाभाविक हो। यसको तुलना हाँपाले युरोपियन देशिभिन्न नेपाली मोबाइल फोन, कम्प्युटर, साइकल, मोटरसाइकल, लता कपडा, जुता-चप्पल, औषधीमुलोबिना जीवन चलाउन सक्नैन तर त्यसको आयात-निर्यातको व्यापारिक सन्तुलन नहुनले केवल एकोहोरो रूपमा खर्च हुने गरेको छ भने त्यो हो- उत्पादन शूलीकूप्रथा रेसेप ताइप इरडोगन

रहेको छ। जम्मी र समुद्री यातायात सहज र सजिलो हुने गरेको छ। नर्वे र स्विडेन पहाडी देशहरू भए पनि त्यहाँको यातायात समुद्रका कारण सस्तो हुने गरेको छ। तर स्विजरल्यान्ड भूपरिवेचित र पहाडी देश भएका क

